

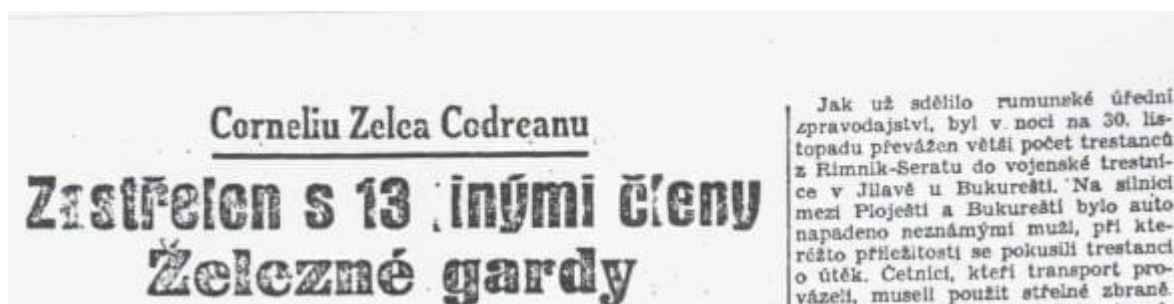
Pod tímto titulkem informoval ve čtvrtek 1. prosince 1938 *Polední list* o smrti předních legionářů při údajném pokusu o útěk. Zpravodaj listu z Bukurešti k tomu telefonoval:

„Druhý armádní sbor vydal úřední zprávu, podle které měli být v noci z 29. na 30. listopad převezeni četní zajatci z Ramnicul Sarat do Ilavy. Na silnici z Ploješti u silničního kamene s označením 13 km jali se neznámí pachatelé ostřelovat z blízkého lesa transport. Zajatci využili této příležitosti, vyskočili z nákladního auta a chtěli uprchnouti do lesa. Transport provázející četníci zahájili na prchající trestance palbu. Prchající byli vesměs zastřeleni. Mezi nimi byl Zelea Codreanu, bývalý vůdce Železné gardy, který jak známo byl před krátkou dobou odsouzen na 14 let káznice...“

Tolik zpravodaj. Jak to bylo doopravdy, se lze nyní dočíst ve sborníku *Corneliu Zelea Codreanu a Legie Archanděla Michaela*, který Délský potápěč vydává u příležitosti výročí této dávné politické popravky. Kromě výkladu historie, stylu, doktríny a víry legionářského hnutí, obsahuje rozhovor, který prof. Mutti vedl s vdovou po Codreanovi krátce před jejím úmrtím, vyznání se k legionářské víře od religionisty Eliada a Evolovu rozpravu s Codreanem z března 1938. Především však rozsáhlé ukázky z původních Kapitánových (= Codreanu) knižních prací *Pentru legionari* (Mým legionářům) a *Cărticica sefului de cuib* (Příručka pro hnízda). A zatímco hutné poznámky a četné doplňky jsou pro naše publikace standardem, protentokrát jej překračuje velká obrazová příloha! Sborník vychází jako 10. svazek někdejší Knihovny Národní myšlenky, aby uzavřel volnou trilogii o národně-revolučních „třetích cestách“ mezi marxismem a liberalismem (Falanga José Antonia – Italská sociální republika – Codreanovi legionáři).

Sborník dále provází samostatné vydání Codreanových *Zápisů ze žaláře* (v orig. „Însemnari de la Jilava“). Ty jsou Kapitánovým svědectvím o dnech a nocích mezi dubnem a červnem

1938, které strávil ve vězeňské vazbě v Jilavě, kde mu ještě bylo (polotajně) umožněno psát. Vypráví o svých celách, dozorcích, výsleších, snech, soudních procesech, vysvětluje poslání svého hnutí, modlí se, vzpomíná na rodinu, kamarády legionáře a jiné blízké, hovoří se zvířaty, s obhájci i s mrtvými spolubojovníky. A čtenář sleduje, jak Kapitán spěje k naplnění svého údělu a „andělské mise“. Zápisky jsou pomocí stručného úvodu a doslovu zasazeny do historických, osobních a jiných souvislostí mj. krátkým pojednáním o legionářské duchovnosti a způsobu legionářské politiky.

Článek Poledního listu z pátku 2. prosince pojmenovaný „Corneliu Zelea Codreanu: Zastřelen s 13 jinými členy Železné gardy“, který je zběžnou rekapitulací Codreanova života a působení, končí již pochybami: „Francouzské listy přinášejí úřední vyličení, jak je přinesla rumunská tisková kancelář Rador, vyslovují však ve svých komentářích podezření, že pravděpodobně nemohlo být o útěku ani řeči.“

Polední list článek uzavřel těmito „očitými slovy“ svého bukureštského reportéra:

„Zpráva vyvolala překvapení a ohromení. Na ulicích, v kavárnách, všude se tvořily menší a větší hloučky, ve kterých lidé, hlavy u sebe, tiše diskutovali a přetřásali událost. Odpolední bukureštský tisk omezil se přísně na text úřední zprávy, k níž nepřipojil ani slůvko vlastního komentáře. Ohromení je v celém veřejném mínění patrné a čeká s napětím, co se z tohoto tragického případu vyvine.“

Sborník i *Zápisky* předkládají odpovědi...

